

John Olson och Gäserudstugan

I programserien ”Allt för Sverige” i SVT år 2014 deltog en John Olson. Programmen går ut på att personer i USA med svenska rötter får stifta bekantskap med olika delar av Sverige, kulturellt och geografiskt. Deltagarna får besöka någon plats med anknytning till deras rötter. Det är också utslagstävlingar av olika slag.

Den som till slut ”segrade” var John Olson en då 30-årig servitör och författare från New York. Överraskningen blev stor när det i TV-rutan dök upp bilder från Håbol och Gäserud. Visserligen var det känt att ett TV team hade besökt Gäserud för programmet, men inte att det skulle få den här utgången.

John läste upp sin släkthistoria i gröngräset mot Bölesjön. Tyvärr hinner man inte uppfatta vad som läses upp eftersom allt går så snabbt. Johns anknytning till Gäserud visade sig vara hans farfars farmors far, urmakaren Jan Andersson. Johns farfars farmor var Anna Kajsa Jansdotter, som var dotter till Jan Andersson och Lisa Hansdotter. Anna Kajsa emigrerade till USA. Någon mer information om när Anna Kajsa emigrerade och hennes vidare öden och händelseutvecklingen i USA har inte gått att få från det producerande TV-bolaget.

Familjen bodde i Örs socken i Dalsland. Jans hustru Lisa måste ha dött för Jan kom till Gäserud ca 1867. Det fanns kontakt med Ör sedan tidigare. En dotter, Johanna (Löfgren tab 1019), till Per Bågenholm gifte sig och bosatte sig i Ör omkring 1840. Jan var född 1813 och var 54 år då han kom till Gäserud. Han gifte sig med dottern i huset Sofia Bågenholm (Löfgren tab 1029). Sofia var yngre syster till Johanna ovan.

På nyårsafton 1869 föddes Otto Jansson. Jan var då 56 år och Sofia 36 år. Otto fick en syster Klara fyra år senare. Hon flyttade med maken till Norge på 1890-talet.

Jan och Sofia med familj bodde på kammaren i andra våningen på Gäserudstugan. Jan var bl.a. urmakare. Han tillverkade bl.a. ett ur (för vägg eller ”moraklocka”) där i stället för siffror blev bokstäver – Jan Andersson. Uret med tavla finns bevarad. Det gör också en del av Jans urmakareutrustning, som dessvärre blev åderlåten genom stöld för några år sedan. Otto Jansson bodde kvar på kammaren till 63 års ålder. Han var aldrig gift eller hade några barn. Han var den siste som tillsammans med hushållerskan Ida Eriksson bebodde Gäserudstugan. Vissa saker var moderna t.ex. elektricitet och radio (kristallmottagare). Otto sålde stugan med tomt till Håbols Hembygdsförening och flyttade in i det nya boningshuset 1932. Skänkte också mycket av inredning och föremål till hembygdsgården. Otto var en flitigt anlitad och duktig fiolspelare och hembygdsvän.

I en intervju uttalar John Olson att han upplevde Gäserudstugan rent majestätisk och imponerades av alla bevarade äldre föremål. Det var ju rätt att besöka Gäserudstugan för Johns farfars farmor och Otto Jansson hade gemensam far.

Olof Bågenholm